

Latvijas hidromelioratīvo būvnieku asociācija

Šobrīd LHBA apvieno 19 biedrus

Kopējais biedru apgrozījums 43 t. EUR (2015. gadā)

Kopējais nodarbināto skaits 546 darbinieki

Latvijas hidromelioratīvo būvnieku asociācija

- Mērķis – Ilgtspējīga meliorācijas nozare - atzīstot meliorācijas nozari par infrastruktūras nozari lauksaimniecībā un mežsaimniecībā.
- Asociācija darbības tiek vērstas uz to
  - lai meliorācijas nozare tiktu sakārtota, jau primāri nosakot atbildības, sākot ar valstisko atbildību;
  - lai nozare saglabātu zināšanu un speciālistu pēctecību;
  - lai Latvijas iedzīvotāji saprastu, ko nozīmē meliorācija un kā tā ietekmē mūsu sadzīvi.

2016.gadā paveiktais

- Esam pievienojušies Būvniecības padomes memorandam
- Noslēgts sadarbības līgums ar Latvijas lauksaimniecības universitāti, Saldus un Smiltenes tehnikumiem
- Iesniegts hidrotehnikas profesijas standarta projekts apstiprināšanai Valsts izglītības un saturs centrā
- Sadarbība ar Latvijas mežu sertifikācijas padomi.
- Sadarbība ar Zemnieku saeimu

Meliorācija – Lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras nozare

Lauksaimniecība un mežsaimniecība

- Mūsu galvenā bagātība Latvijā ir mežsaimniecība un lauksaimniecība
- Tā kopā sastāda 20.6% no kopējā eksporta.
- Latvijas mežainums 1935. gadā bija 27%, 2010. gadā tas bija sasniedzis jau 52%

Kas ir meliorācija?

Nokrišņu daudzums katru gadu pārsniedz summāro iztvaikošanu vidēji par 250 līdz 500 mm

90 % zemju Latvijā ir pakļautas pārlietu lielam mitrumam

Mitrums no zemes tiek novadīts pa drenāžas tīklu un ievadīts īpašnieka vai koplietošanas notekā, tā savukārt ietek pašvaldības un sekojosi valsts nozīmes notekās, upēs. Upes ietek jūrā.

BALTIJAS JŪRA

Irbes šaurums

RĪGAS JŪRAS
LĪCIS

LIEPĀJA

JŪRMALA

RĪGA

JELGAVA

DAUGAVPILS

Upju baseini

1. Sventiņas baseins
2. Bārtas (Liepājas ezers) baseins
3. Sakas baseins
4. Ventas baseins
5. Irbes baseins
6. Lielupes baseins
7. Nemunas baseins
8. Daugavas baseins
9. Gaujas baseins
10. Salacas baseins
11. Enņagāji baseins
12. Vējkāji baseins
13. Pajūrijas baseini

Meliorācijas likums

27.pants.

Valsts meliorācijas sistēmas un valsts nozīmes meliorācijas sistēmas būvniecību, pārbūvi un atjaunošanu, ekspluatāciju un uzturēšanu finansē no šim nolūkam paredzētajiem valsts budžeta līdzekļiem.

28.pants.

Pašvaldības meliorācijas sistēmas būvniecību, ekspluatāciju un uzturēšanu finansē pašvaldība.

Mežsaimniecība – AS Latvijas valsts meži

- Apsaimniekojamā mežu platība - 1.6 milj. ha
- Meliorētā platība - 464 054 ha
- Kopējais melioratīvā tīkla garums - 43 680 km
- Pašreiz renovācijas darbi nepieciešami 13 037 km grāvjiem (30% no kopgaruma).
- Koksnes gada pieaugums meliorētās platībās ir 3-4 reizes lielāks salīdzinoši ar nenosusinātām platībām.

Pašvaldības

- Pašvaldības koplietošanas meliorācijas sistēmas (bez 37 pašvaldību teritorijām) kopumā apsaimnieko **38135 km**, tai skaitā pašvaldības nozīmes notekas 428 km.
- Kas nptekas apsaimniekos pēc 2020.gada ?

Valsts noteikas – Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi VSIA

- nodrošina valsts meliorācijas sistēmu un valsts nozīmes meliorācijas sistēmu ekspluatāciju un uzturēšanu (13 539,7 km garumā)
- Veido (?) sabiedrības izpratni par meliorācijas ietekmi ilgtspējīgas lauksaimniecības un mežsaimniecības veidošanā

Runā skaitļi

Latvijā 2015. gada
1. janvārī uzskaitīti
autoceļu un ielu
73 592,0 km

Pēc iepriekš minētiem datiem
Melioratīvo sistēmu
kopgarums
95 354,7 km

Runā skaitļi

**Paula Stradiņa
Klīniskās universitātes
slimnīcas jaunā
korpusa auto
stāvvietas izbūve**

9 milj. EUR

Valsts ceļu
kopgarums
20 131 km

Finansējums
uzturēšanai
145,9 milj. EUR

Valsts nozīmes
noteku kopgarums
13 539,7 km

Finansējums
uzturēšanai
828 920 EUR

ES fondu
finansējums visai
meliorācijai Latvijā
80 milj.EUR
no 2014 – 2020
gadam

Finansējums EUR

61,22 uz **1** km

2015.gada saimnieciskās darbības izdevumi

Nr. p.k.	Uzdevumi, darbības virzieni	Finansējuma avots	Plānotie ieņēmumi, EUR	%
3.2. 1.	Ūdensnoteku ekspluatācija un uzturēšana (13 539,7 km garumā)	Valsts budžeta subsīdijas no vispārējiem ieņēmumiem	828 920	17,8

2014.–2020. gada plānošanas periods

○ **3.2.** Papildus ieņēmumiem ZMNĪ apgrozāmie līdzekļi tiek palielināti, 2014.–2020. gada plānošanas periodam piešķirot:

- **ELFLA pasākums 36,6 milj. EUR - Uzlabot infrastruktūru**, kas attiecas uz lauksaimniecības attīstību, meža ražības paaugstināšanu, audzes veselības un kokmateriālu kvalitātes uzlabošanu, saglabājot un uzlabojot meža ilgtermiņa ieguldījumu globālajā oglekļa apritē, uzturot bioloģisko daudzveidību un nodrošinot klimata pārmaiņu mazināšanu, kā arī lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas paaugstināšanu.

- **RAF pasākums 43,4 milj. EUR - Samazināt applūstošās teritorijas platību** un attiecīgi nodrošināt plūdu apdraudēto iedzīvotāju skaita samazināšanos, kas savukārt veicinātu novada teritorijas ekonomisko attīstību un sniegtu netiešu pozitīvu ietekmi uz makroekonomisko vidi, nodrošinot teritorijas un cilvēkresursu, īpaši ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvara palielināšanos, makroekonomiskās vides radīšanu, tādējādi palielinot nodokļu maksātāju skaitu un nodokļu ieņēmumu apjomu.

Hidromeliorācija

- ir stratēģiski svarīga nozare, kas cieši saistīta ar lauksaimniecību un mežsaimniecību, nodrošinot valsts un pašvaldības administratīvās teritorijas attīstību un drošību.
- ZMNĪ saimnieciskā darbība meliorācijas sistēmu uzturēšanā būtībā ir komercdarbība, kas līdzīga valsts infrastruktūras uzturēšanas darbībai (piemēram, valsts ceļu uzturēšanai).
- Valsts, nodrošinot vienlīdzīgu konkurenci lauksaimniecības un mežsaimniecības produkcijas ražošanā, sedz izdevumus meliorācijas sistēmu uzturēšanā. Valsts politika ir rūpēties par savu aktīvu vairošanu, lai nodrošinātu lauku attīstību, palielinātu nodarbinātību, ilgtermiņā nodrošinātu tiešo un netiešo nodokļu nomaksu, novērstu plūdu riskus.

Stāvoklis nozarē

- Nav sakārtota likumdošana – koplietošanas noteku uzturēšanas regulējums, aizsargjoslas valsts nozīmes noteku uzturēšanai, meliorācijas būvnormatīvs, jāapstiprina profesijas standarts.
- Zemkopības ministrija (ZM) informē, ka, apzinot situāciju valstī, noskaidrots – hidromelioratīvās būvniecības sertificēto speciālistu īpatsvars vecuma robežās ir tuvu kritiskajam – 43% vecumā virs 65 gadiem, 36% vecumā no 55 līdz 65 gada vecumam, 18% vecumā no 45 līdz 55 gadiem un tikai 3% vecumā līdz 45 gadiem.
- Nav plānots finansējums meliorācijas un valsts nozīmes noteku uzturēšanai
- Meliorācijas uzņēmumi ir sliktā finansiālā un tehniskā stāvoklī, to veicina iepirkumu zemās cenas princips un kampaņveidīgā valsts noteku uzturēšana. Kvalificētais darbaspēks aizplūst uz ārzemēm un citām nozarēm.

Paldies par uzmanību

Latvijas hidromelioratīvo būvnieku asociācijas vadītāja

Angelika Bondare

Tālrunis 29636667

info@hidromelioracija.lv

www.hidromelioracija.lv